

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 28. listopadu 2012 č. 863

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákony související se zavedením karty sociálních systémů (sněmovní tisk č. 838)

Vláda na jednání své schůze dne 28. listopadu 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákony související se zavedením karty sociálních systémů (sněmovní tisk č. 838), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas**, a to zejména z dále uvedených důvodů.

1. Vláda konstatuje, že předložený návrh zákona představuje po obsahové stránce významný odklon od jednoho z hlavních principů schválených v rámci první fáze sociální reformy. Jakkoliv se v současné době ukazuje, že je legitimní zahájit širokou politickou i odbornou diskusi nad možnými odklony od zvolené koncepce, například omezit povinné používání karty sociálních systémů pouze pro ty případy, kdy je dáno zvýšené riziko zneužití sociálních dávek, je třeba zároveň konstatovat, že ve vztahu k předloženému návrhu zákona taková diskuse neproběhla. Případné unáhlené změny právní úpravy, byť by byly vedené dobrými úmysly, mohou pak vyvolat řadu nežádoucích a nezamýšlených dopadů.

2. Návrh neřeší postavení osob, které kartu sociálních systémů využívají též jako průkaz osoby se zdravotním postižením (chybí novelizace ustanovení § 34 zákona č. 329/2011 Sb.). Přijetí předloženého návrhu zákona by tak nesporně vedlo ke zhoršení postavení takových osob, protože pak by držitelem tohoto průkazu mohla být pouze taková osoba se zdravotním postižením, která je zároveň poživitelem dávek pomoci v hmotné nouzi.

3. Není zřejmé, proč je navrženo zrušit platnost karet sociálních systémů i v těch případech, ve kterých by poživatel dávek měl o tento způsob výplaty i nadále zájem. Je třeba připomenout, že obdobný způsob výplaty sociálních dávek úspěšně funguje v některých dalších státech Evropské unie (Italská republika, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Finská republika), či ve Spojených státech amerických.

4. Předložený návrh zákona koliduje s některými ustanoveními, která jsou obsažena v Parlamentem již schválené novele zákona o sociálně - právní ochraně dětí (sněmovní tisk č. 564). Konkrétně se jedná o ustanovení § 53 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, jehož souběžná novelizace je v nyní předkládaném sněmovním tisku č. 838 navržena. Navrhovaná úprava se nezabývá ani navazujícím ustanovením § 44b zákona o zaměstnanosti, ve kterém se řeší tzv. výplata kompenzace. Za spornou lze považovat i snahu zrušit přechodná ustanovení, která řešila způsob výplaty dávek do dne vydání karty sociálních systémů. Vzhledem k tomu, že hlavní fáze distribuce karet sociálních systémů je v současnosti v plném proudu, lze vzhledem k délce legislativního procesu předpokládat, že v případě přijetí navržené právní úpravy by došlo k nabytí její účinnosti až někdy v průběhu roku 2013. V případě přijetí přeloženého návrhu zákona by tak došlo ke zrušení přechodných ustanovení, která již byla aplikována v minulosti a tím fakticky konzumována.

5. Předložený návrh zákona nezohledňuje ani značné finanční dopady jím navrhované úpravy a naopak nedoceňuje úspory, ke kterým došlo přijetím zákonů v rámci první fáze sociální reformy. Konstatování obsažené v důvodové zprávě, že realizace navrhovaných změn není spojena s žádnými výdaji státního rozpočtu, pokládá vláda za zavádějící. Obnovení výplaty prostřednictvím poštovních poukázek v masovém měřítku by vedlo k nemalým nákladům na poštovním, muselo by dojít k opětovné změně v aplikacích informačních systémů, nemluvě možných o sankcích za vypovězení smlouvy se společností Česká spořitelna, a. s.. Ani obnovení plateb prostřednictvím poštovní poukázky není však v návrhu řešeno dostatečně, neboť toto řešení se vyskytuje pouze v rámci přechodných ustanovení. Současně je z hlediska personálního i materiálně technického zcela nemožné zajistit výplatu dávek v hotovosti prostřednictvím Úřadu práce. Veškeré náklady na výše navrhované změny lze odhadnout v řádu stovek milionů korun ročně.